

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 20. velikega srpana 1894.

Štev. 23.

V a b i l o.

Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem

napravi

javen shod

v nedeljo dné 26. velikega srpana t. 1.

v gostilni „pri Rehtu“ v Mižici.

— Začetek ob 4. uri popoldne.

Spored:

1. Pozdrav predsednika.
2. Govor o namenu društva.
3. Govor o šoli.
4. Govor o delavskem vprašanju.
5. Razni govori in nasveti.

Po zborovanju bode prosta zabava, pri kateri sodeluje slovensko pevsko društvo „Gorotan“. — Ustrop imajo izključljivo le udje in povabljeni gostje.

Slovenci! Udeležite se tega važnega zborovanja v prav obilnem številu!

Odbor.

Občinske volitve.

Letos imamo na Koroškem spet občinske volitve. V nekaterih občinah so se že izvršile. Zato kličemo vse rodoljube na delo, da se te volitve za našo stranko srečno končajo. Te volitve so zelo imenitne. Kjer Slovenci nima slovenskega rodoljuba za župana in slovenskih odbornikov, tam ne morejo reči, da so gospodarji na svoji zemlji. Žalostno je v takih občinah, kjer župan nemškutari, le z nemškimi, liberalnimi gospodi okoli hodi, gospoško suktno nosi, svoje sosedo pa zaničuje. Taki župani si radi izmišljujejo vsakovrstne novotarije, kar v družbi liberalcev hvaliti slišijo; vsaka reč pa stane denar, zato pa občinske doklade povišujejo; kmet se liberalcu še nikoli ni smilil. Namesto da bi po slovensko uradovali in se poganjali za slovensko šolo, nemškutarijo, kar se dá, in preganjajo slovensčino, za nemške šole pa še prosijo in podpišejo se za vsako reč, kjer velja Slovincem

kako škodo ali pa sramoto napraviti. Zato pa se smejo srečne šteti tiste občine, ki imajo krščanske, slovenske in kmetom prijazne može za župane. Potrudimo se torej povsod, da zmagamo pri občinski volitvi!

Morda olajšamo volilno delo in preprečimo marsikteri prepir, ako ponovimo nekatere postavne določbe zastran občinskih volitev. Veliko tekanja je zavolj pooblastil. Ženske posestnice imajo namreč volilno pravico, pa ne smejo same voliti: če je ženska posestnica omožena, voli njen mož namesto nje; če pa nema moža, sme koga drugega pooblastiti; toda pooblaščenec sme biti le polnoleten mož, ki ima tudi sam v občini volilno pravico. Pa nobeden ne sme več ko eno pooblastilo imeti. V pooblastilo se zapiše ime tistega, ki bo namesto posestnice volil, ter dan in leto volitve, ker eno pooblastilo velja le za volitev tistega leta. Če posestnica pisati zna, se na pooblastilo podpiše, pa je dobro. Štampeljna ni treba. Če pa pisati ne zna, mora se podkrižati in dva moža, ki pisati znata, se morata za priči podpisati. Ako se ženska skesa, da je komu pooblastilo dala, sme komu drugemu novo pooblastilo dati; pri volitvi velja potem tisto pooblastilo, ki je najmlajše. Zato je dobro, na pooblastilo tudi zapisati, kateri dan se je spisalo. Zgodilo se je že, da je agent nasprotne stranke z zviti in lažljivimi besedami pooblastilo od posestnice izvabil. Na pooblastilo pa nič ni zapisala, kateri dan je bilo spisano. Ko je zvedela, da je bila za pooblastilo goljufana, in ker ni hotela pomagati nemško-liberalni stranki, dala je, od drugih poučena, novo pooblastilo nekemu našemu možu in mislila je, da je vse dobro. Toda zviti agent nasprotne stranke je na pooblastilo zapisal, da je bilo spisano tisti dan, ko je bila volitev. Tako je njegovo pooblastilo veljalo, ker je bilo najmlajše. S pooblastili smejo tudi taki voliti, ki imajo v občini posestvo, pa v drugi občini stanujejo. Kdor pa v občini stanuje, mora sam k volitvi priti. Za odbornike se smejo voliti le polnoletni gospodarji, ki imajo v občini osebno volilno pravico. Taki, ki so pri občini v službi, in taki, ki so občini kaj dolžni, ne smejo biti voljeni za odbornike. Vsi volilci so zapisani v imeniku, ktere ga mora župan narediti. Najprej se zapišejo častni občani, potem pridejo posestniki po velikosti davkov; kdor največ davka plača, je prvi, kdor

najmenj, je zadnji; pri vsakem imenu stoji, koliko da plača davka. Tisti, ki plačajo prvo tretjino davkov, so v prvem razredu, tisti, ki plačajo drugo tretjino, so v drugem, in ostali v tretjem razredu. Imenik volilcev mora pred volitvijo vsaj 4 tedne na ogled ležati pri županu. Vsak volilec ga sme pregledati, in če kaj napačnega najde, sme v osmih dneh pritožbo uložiti. V treh dneh po ulogi pritožbe mora župan v imenu komisije na pritožbo odgovoriti. Ako odgovor ni ugoden, sme tožnik v treh dneh spisati novo pritožbo na okrajno glavarstvo, pa jo mora županu v roke dati, da jo tisti naprej pošlje. Zoper razsodbo okrajnega glavarstva potem ni več pritožbe. Osem dnij pred volitvijo se imenik volilcev ne sme več predelovati. Volitev se mora osem dnij poprej naznaniti na občinski tabli. Najprej voli tretji razred, potem drugi, nazadnje prvi. Tisti, ki zamudijo in jih še ni, ke dar so poklicani, smejo še voliti, pa oglasiti se morajo pri komisiji in potem čakati, da vsi volilci tistega razreda svoje glasove oddajo, potem pridejo tisti, ki so zamudili. Kdor je že v enem razredu voljen, tega ne gre več voliti še v kakem drugem razredu; vsi za njega oddani glasovi so neveljavni. Če je pa kdo v enem razredu voljen le za namestnika, v drugem pa za odbornika, potem velja volitev za odbornika, za namestnika se pa pokliče tisti, ki je za njim največ glasov dobil. To ni ukazano, da bi morali volilci za odbornike le take voliti, ki so v njih razredu; ampak volilec 3. razreda lahko dá glas možu, ki voli v 1. ali 2. razredu in narobe. Duhovniki in uradniki se smejo voliti za odbornike, ne pa za svetovalce ali župane. Kdor ne stanuje v občini, tudi ne more postati župan ali pa svetovalec. Če so se pri volitvi godile nepostavnosti, sme se v osmih dneh uložiti pritožba na okrajno glavarstvo. Izroči se pa županu, da jo on naprej pošlje. Ljudstvo voli odbornike. Tisti pa volijo iz svoje srede najprej župana, potem pa dva svetovalca. Ti trije vladajo občino in se imenujejo „občinsko predstojništvo“.

Dopisi prijateljev.

Od Vrbskega jezera. (Živinska sol.) Prej smo se kmetovalci veselili živinske soli, ko se nam je obetala po 5 kr. kila. Odkar smo jo pa začeli

Slavnostni govor

pri shodu Libeliške podružnice sv. Cirila in Metoda dné 25. mal. srpana 1894, kakor smo ga mogli v naglici zapisati, glasil se je:

Častiti udje podružnice sv. Cirila in Metoda, preljubi slovenski bratje in sestre! Po stari slovenski navadi vas pozdravim: „Bog vas primi!“

Ko bi vam imel danes govoriti, hodi mi v glavo ta-le kratkočasnica: Stara mati se pogovarja s sedemletno deklico, jej kaže podobo sv. Petra s ključi, in jej pravi: „To je Peter z nebeškim ključem“. Unukinja posebno ključ pazno ogleduje, stopi k oknu in nepretegoma v jasno nebo zré. Babica jo vpraša: „Kaj pa gledaš tako pazno proti nebesom?“ „Ljuba babica!“ odgovori dekle, „iščem na nebu luknje, kamor sv. Peter ključ vtakne, ke dar nebeške vrata odpira“. „Priprosto dekle!“ zamrmra babica, in smešnice je bilo konec, moje zadrege vendar ni konca. Ne vem, kam bi ključ svojega govora nastavljal, da odprem vrata k vašim sreem in vašim možganom? Kaj tedaj?

Da vašim blagim željam vstrežem, zdi se mi najboljše, ako govorim o naši mili slovenski domovini in našem maternem jeziku. Poleg pregovora: „Drevo se na drevo naslanja, človek pa na človeka“; naslonil se bom tudi jaz na prelepe besede našega nekdanjega nepozabljenega knezoškofa Antona Martina Slomška: „Pustite Slovincem dve reči, ki ste nam dragi, kakor svetle oči: sveto vero katoliško in besedo materno!“

Blagi rajni knezoškof Slomšek so posebno radi priporočali ljubezen od sv. vere, domovine in do

milega slovenskega jezika. Ko so bili leta 1859. slednjikrat v Solčavi, so pred svojim odhodom milo slovo vzeli od visokih planin, in lastnoročno zapisali v knjigo za ptujce:

„Slovincem luč naj sv. vera bo,
Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani,
Drugim rodom prodani!“

„Slovincem luč naj sveta vera bo!“ Tako so učili blagi mož. Na stebri sv. vere sloni pa tudi slavna družba sv. Cirila in Metoda; saj je njeni prvi namen, poživljati ljubezen od sv. vere. Ker se vam od sv. vere pa že v cerkvi večkrat govori, naj govor o sv. veri danes izpustim, ter hitro prestopim k drugi reči, ktero so rajni Slomšek toliko ljubili, namreč svojo lepo slovensko domovino. Odgovarjam na vprašanje: Kaj je domovina?

1. Domovina nam je naša ljuba domača dežela, v kterej smo bili rojeni. Domovina nam je pa tudi dežela, ktera nas je gostoljubno sprejela. Ker „hleb ne hodi za trebuhom“, tudi včasih okolščine nanesejo, da kdo slovo dá svojemu rojstnemu kraju, in se naseli med vami. To je zdaj za njega nova domovina. Tako sta si tudi sv. brata Ciril in Metod med Slovani poiskala nove domovine. Kar je zagriznjenih nemškutarjev in od liberalne sape napetih Nemcev, se dostikrat iz njih ustlišijo surove besede: „Ti si Lah, Hrvat, Štajerc, Kranjec, Čeh itd., tedaj ne spadaš k nam, ki smo Korošci. Nagnali te bomo iz naših krajev.“ Tako in enako govorjenje spričuje puhlo glavo in pomanjkanje krščanske ljubezni. Taki ne pomislijo, da če se je kdo na Koroškem naselil, je zdaj Koroška njegova domovina. „Bodi Hrvat, bodi Čiç, Slovenec si ne zbira nič.“

Domovino pa, bodisi da smo v nji rojeni, ali da smo se v nji naselili, smo dolžni ljubiti in delati v njeni blagor. K temu nas priganja: Natorna postava. Drevo najbolj raste v domači zemlji. Tica priletava v domače gnjezdo, lesica dohaja do svojega ležišča. Človeku, ki še ni spriden, najbolj srce bije za domačo zemljo, vsaj „več je vredna domača gruda, kakor na tujem zlata ruda“. Vse je najlepše le doma. Vedno resnične ostanje besede slovenskega Popotnika: „Tud' tukaj solnce gre okrog, — Dolino vidim, hrib in log; — Pa solnce naše bolj blišči, — In hrib naš lepše zeleni.“ Berač naj rajše hodi po domačih tleh, če si more v njih zadosti milih darov izprositi. Še celó jetnik je rajše zaprt v domačem kraju, kakor pa, stavim, v Gradiški, Kopru, Begunjah, v Lankovicu itd. Iz domovine pregnan se s solznimi očmi ozira po planinah svojega rojstnega kraja, kjer mu je — detetu zibka tekla in dobra mama mile pesmi prepevala. — Mogočni vojvoda Belizar je služil Rimskemu cesarstvu na Jutrovem. Vse sovražnike je premagal z junaško roko. Pred njim so divji Huni trepetali, pred njim junaški Gotje v prahu ležali, njega se bali mogočni Vandali in Perzijani. In kakošno plačilo ima Belizar na stare dni, on, ki je bil stebri in podpora celega cesarstva? Zunaj poglavitnega mesta Carigrada na kamnu slep sedi in vbogajme prosi. Po krivem je bil zatožen, in oči mu iztaknejo. Revez ne vidi hoditi. Deček ga ob palici vodi, da si živeža prosi. Večerno solnce slovo jemlje in slepi revež mladenča vpraša: „Ali sije solnce tudi še po Carigradu?“ „Vse strehe se od solca svetijo,“ mu deček odgovori. Belizar se proti mestu obrne, nasmeja se

naročevati in vidimo, da je voznina tako draga, da pride kila na 9 kr., torej le za 2 kr. boljši kup, ko človeška sol, zgubili smo vse veselje, jo naročevati. Zavolj teh krajcarjev razločka ni vredno zahajati v občinski urad in za sol prositi ter župana nadlegovati. Ko bi nam vlada dobro hotela, naj bi rajši živinsko sol po nekterih krajih prodajala; mi kmetje nismo za razpošiljanje in naročevanje blaga. Država pa ima svoje železnice, ktere jej bodo sol zastonj prevažale, in še južno železnico lahko prisili, da bo sol boljši kup vozila. Prodajalnice za sol naj bi bile samo na kmetih, ne v mestih, da se ne zgodi zloraba. Sicer pa bi jo lahko prodajale tudi podružnice kmetijske družbe. Glavna družba pa naj bi sol za vso deželo naročila; voznino jej pa država lahko odpusti.

Iz Krčanj. (Srebrna sv. maša.) Na god sv. Ane so imeli naš občespoštovani gospod župnik Peter Bizjak svojo srebrno mašo ali spomin 25-letnega duhovskega delovanja. Slavnost je bila prav lepa. Gospod učitelj so peljali šolarje in šolarice v farovž, da so g. župniku čestitali in srečo voščili. Potem je bilo pranganje in velika sv. maša. Ljudij je bilo vse polno. Prišli so tudi pevci iz Kneže in so g. župniku na čast zapeli. Popoldne je bila pojedina, na katero so bili povabljeni cerkveni ključarji, organist in pevci. Pa tudi šolska mladina je bila bogato obdarjena. Bog nam gospoda župnika ohrani še mnogo let!

Iz Bele pri Kapli. (Občinska volitev.) Volilna borba je končana. Trajala je od poldesetih dopoldne do petih popoldne, tako da so se gospodje od komisije še le ob šestih zvečer k južini vsedli. Bila je to zelo viharna volitev, liberalci so strašno pritiskali in res so nam vzeli 1. razred, v 2. in 3. razredu pa smo se le še komaj na vrhu obdržali; v 2. razredu smo imeli le 10 glasov večine, v 3. pa komaj 3. Iz Koprivne ni prišel nobeden iz naših; bojda jim dan volitve ni bil znan; mnogi so šli tudi na sejm v Črno. Od 338 volilcev jih je prišlo samo 112, in sicer iz 1. razreda 12, iz 2. razreda 27, iz 3. razreda 83. Slovensko zmago v 2. in 3. razredu so odločili Reberčani, ki so prišli v obilnem številu in skoraj vsi glasovali za našo stran. Vsa čast gre tovarnarju gosp. Engländerju, ki je svojim delavcem rekel: „Pojdite vsi k volitvi, ki imate pravico za to, in volite po svojem prepričanju, kakor za vaše razmere za koristno spoznate. Volitev mora prosta biti, ne prisiljena.“ Vse drugače so ravnali rudarski uradniki Plajberške zveze (Bleiberger Union) in gozdnarji grofa Thurna, ki so svojim delavcem nastavili meč na prsi: voli z nami, ali pa si ob službo! Celó na starejše in brate svojih delavcev so s tem strašilom pritiskali. Kakor sršeni so hodili po volilnih prostorih in nadzorovali glasovanje svojih ljudij. Tudi so volilcem listke iz rok trgali in jim druge usiljevali. Naša stranka je pa čisto pravilno in postavno postopala. Čeravno smo v prvem razredu propadli, smo se morali vendar smejati, ko smo videli pooblaščenca plemenitih in bogatih gospodov. Grofa Thurna je nadomestoval neki bajtar v Suhu, ki plačuje le nekaj krajcarjev davka. Tudi za kneza Rosenberga je v prvem razredu volil neki kočar. Nemilo iznenadjen je bil pri tej volitvi kolovodja Kapelskih liberalcev gosp. Prugger. Pisal je bil g. Anzelmu Muriju pri Je-

in od veselja se mu debela solza vrtno iz slepega očesa, ter mu zdrkne po bledem licu v sivo brado. „Zakaj se pa obračate proti nehvaležnemu mestu, ki vam je ljubo luč očij vzelo?“ poprašga ga fantič. Belizar mu lepo odgovori: „Jaz sem ljubil, ljubim in bom ljubil domovino svojo, deželo materno.“

Iz tega, kar sem vam zdaj govoril, lahko spoznate, kako je že Stvarnik sam v naša srca položil ljubezen do mile domovine naše. Da ljubimo svojo domovino, priganja nas izgled Zveličarjev. Jezus je pristrčno ljubil svojo domačo deželo, ter najpoprej za zveličanje svojih rojakov skrb imel. „Nisem poslan“, je rekel, „kakor le k zgubljenim ovcam Izraelove hiše.“ In ko je v duhu naprej videl veliko nesrečo svoje domovine in sosebno njene poglobitnega mesta Jeruzalema, se je bridko razjokal.

(Konec prihodnjic.)

Smešničar.

Nič čudnega. Sosed: Zakaj si tako žalosten, prijatelj? — „Žena noče več pri meni ostati.“ — Sosed: „Ali si poskusil druge misli ji v glavo vtepati?“ — „Na vse načine sem skušal; najprej sem jo zmerjal, potem pa nisem ji dal nič jesti, tepel sem jo, ali vse zastonj; zmirom trdi svojo: Pri tebi ne ostanem, pojdem domú!“

Kmet se je dal zavarovati proti ognju. V zavarovalnici so ga vprašali, kakšna sredstva pri njih imajo za gašenje. — „Prosim, občinske brizgalnice nimamo, ali za to gre pri nas večkrat dež,“ odgovoril je.

zeru, naj njemu dá pooblastilo za volitev, ter mu poslal že spisano pooblastilo. Namesto njemu je gosp. Muri pa gosp. Obirskemu župniku izročil pooblastilo. Ko je bil Muri klican, reklo se je: „ni ga.“ Gosp. župnik Traven pa vstanejo in rečejo: „Čakajte, bom jaz za njega volil!“ To rekši potegnili so pooblastilo iz žepa. Ves začuden stopi g. Prugger tje, da bi se prepričal, ali je pooblastilo pravilno spisano. Bilo je vse v redu. Napaka je bila od naše strani, da liberalcem nismo že v trgu nasproti stopili. Ker imajo tam preveč proste roke, zato so postali že tako predrzni, da so se lotili še okolice. Treba bo tudi v našem kraju začeti národno delo, da se preveč ne skisamo!

Iz Lipice. (Dozdevni ogenj.) Naše fužine z malimi izjemami praznujejo. Ogenj v pečéh je pogašen. Poprejšnje živahno življenje je minulo in dolg čas je nastopil. Slednjega pregnati vsaj za nekatere ure, zbere se 30. mal. srpana pri Brodniku cvet Velikovške, Pliberške in Grebinske mladine. Dobro ga srkajo mladi gospodje in krasne deklice. K sreči pridejo tudi cigani, vdarijo v strune in mladina se vrtoglavi v veselem raju. Kjer so mladenčiči in deklice, pa tudi godeci cigani, tam je gotovo tudi ples. Kdo bi se temu čudil? Okoli devete ure po noči se pelje Pliberška mlada gospoda domu. Iz ceste se ozira proti Vogrcám. In temu in onemu se zdi, da je Vogrska spodnja ves vsa v ognju. Prej ko ne so v Lipici nekteri že preveč gasili, pa ne ogenj, zato vidijo že na več krajih goreti. Dospelši v Pliberk skoraj celo mestice vznemirijo. C. kr. žandarmerija se hitro vzdigne, da poleti na kraj nesreče. Ko se pa že Vogrcám bliža, najde vso vas v črno temo zakrito in delavne ljudi v mirnem spanju. Da se Pliberška mladina so burko, recimo pomoto, skrbnim gospodom orožnikom, ki so tudi nočnega počitka potrebni, ni prikupila, si lahko mislimo. Kaj pa je bilo v Vogrcáh, česar se je Pliberška odraščena mladina toliko prestrašila? Mi Dravci, ki večkrat občujemo s Črezdravci, smo od tam poizvedeli, da je nek star kmet ta večer nekoliko suhega trnovja na njivi požgal, in to je bilo vse. Nesreče ni bilo nobene. Bog varuj Vogrče pa tudi našo Lipico in okolico pred nesrečo ognja, in daj, da bi tudi za Lipico skoraj nastopili boljši dnevi!

Iz Čadrama. (Odgovor in pojasnilo na dopis o tukajšnih podružnicah v „Miru“ št. 18. od 30. rožnika t. l.) Med lepote prve vrste, ki jih občuduje tuji in domači popotnik v našem kraju, naj že bo, da se približuje zlatim Konjicam z novo železnico iz Poličan, ali da pride po velikej cesti od juga ali severa, ali da prekoraci zeleno Pohorje ali Konjiško goro, spadajo mnoge cerkve stoječe na ravnih hribih in gričih. Na prvi pogled jih vidiš nad dvajset. Naša fara se ponaša s štirimi cerkvami, ker ima poleg farne, na čarobno lepem griču stoječe cerkve še tri podružnice. Ona sv. Barbare je bila postavljena l. 1457., ostali dve ste pa že silno stari, kakih 600 do 800 let. Nikjer ni zapisano, kdo je te cerkve postavil, ali so jih grofi s pomočjo tlake in robote, ali pa pobožni kmetje sami. V novejših časih, 200 let pred nami, pa se nič ni storilo za notranjo olepšavo naših podružnic. Leta 1872. so hoteli župnik Kunaj popraviti cerkev sv. Mohorja; ker pa niso našli zadosti dobrotnikov, so cerkev zaprli, ker ni bila več za Božjo službo. Cerkev sv. Nikolaja je vsa zapuščena in je bila že l. 1876. zaprta. Najlepša v stavbenem oziru je naša podružnica sv. Barbare. Tudi ta je bila že vsa zapuščena; pa l. 1878. se je popravila. Dobila je novo streho, stranski oltar sv. Družine, in vsa na novo je bila preslikana. To je dalo stroškov 1800 gld. Leta 1880. se je prenovil veliki oltar in stranski oltar sv. Ane. Naročil se je tudi nov oltar v škapulirski kapeli in nova prižnica: stroški 2100 gld. Leta 1888. se je popravil cerkveni tlak; v zgrad pa sta ste postavila dva nova krasna stola iz trdega lesa. To je spet veljalo 800 gld. Leta 1889. se je pred veliki oltar napravila nova svetilnica za 100 gld. V poravnanje teh stroškov je cerkev sama dala 400 gld., uzvišeni knez Hugo Windischgrätz z gospo kneginjo 100 gld., domači kmet M. Potočnik 200 gld., svitli cesar 200 gld., Konjiški tržani 100 gld., farani so nabrali 1200 gld., primanjkljaj 2600 gld. pa je pripadel cerkvenemu predstojniku, ker je dela naročil. Leta 1880. so hoteli nekteri farani zaprto cerkev sv. Mohorja sami popraviti brez župnikovega dovoljenja. Ko jim je pa podpisani razložil, da je to zoper cesarske in cerkvene postave, so odjenjali. Pozneje se je popraviljanja lotil podpisani cerkveni predstojnik. Poklical se je iz Celja g. Fr. Hrašovic, ki je podobarsko in zlatarsko delo prevzel za 720 gld. Drugih stroškov je bilo 430 gld. Kmet Blaž Mlakar se je zavezal, da bo potrebne denarje po celi fari nabral, kar je v dveh letih res storil. Na praznik sv. Štefana je bila cerkev na novo posvečena na veliko veselje vseh faranov. — Najbolj zapuščena je cerkev sv. Nikolaja. Leta 1877. se je pri tistej za ubiti zvon dve leti pobiralo in se nabralo samo 120 gld., zvon je pa veljal

150 gld. Za to cerkev ljudem ni veliko mar, ker jim je preveč od rok, zato je pobiranje za njo težavno. Če bi se cerkveno predstojništvo popraviljanja lotilo, imelo bi spet velik primanjkljaj. Zdaj moramo vse svoje moči združiti v ta namen, da si postavimo novo farno cerkev, saj smo v ta namen posebno družbo ustanovili. Treba bo še veliko darov, dela in truda, prej da ta namen dosežemo; zato prosim vse farane, naj bodo vsi složni in edini v tej misli, da je pred vsem potrebno, da dovršimo delo, kterege smo se lotili, to je dozidanje nove farne cerkve. Tisti, ki za nami pridejo, bodo novo in lepo farno cerkev že imeli; tisti se potem lahko spomnijo podružne cerkve sv. Nikolaja.

Jurij Bezenšek, župnik.

Iz Dunaja. (Iz davčnega odseka.) Davčni odsek je sklenil, da bodo šivilje, perice in péglarice davka proste, ako delajo same, brez pomočnic. Perice in péglarice so bile sicer že tudi do zdaj brez davka, pa šivilje so močno lovili za davek, celo na kmetih. Če šivilje nihče ni tožil, prezrla jo je tudi davkarija, ako jo je pa kak krojaški mojster ovadil, da šiva in nič davka ne plačuje, morala je plačati kakih 8 gld. na leto. To je za ubogo šiviljo že veliko denarja; torej je prav, da se tega davka rešijo. Davka prosti bodo tudi najemniki zemljišč, ako tista sami obdelujejo. (Prosti bodo namreč pridobninskega davka, kajti zemljiški in hišni davek plačuje itak posestnik zakupljenega posestva.) Kakor do zdaj, bo tudi zanaprej davka prosta hišna obrtnija, če namreč v kakem kraju cele družine kot postranski zaslužek kako blago izdelujejo na ukaz in račun drugih podjetnikov, tako da so plačane od kosa. (Kakor na pr. v Trziču čevlje izdelujejo ob večerih, po končanem drugem delu.) — Še en davek naj bi odpravili, namreč kolek od prošenj. Kdor za kako borno službo prosi, je itak revež, pa mora še 50 kr. za stempel plačati, in navadno ta denar čisto stran vrže, ker za vsako službo se oglasi kakih 30 prosilcev, 29 jih torej zastonj prosi. Da država še take siromake pritisne za 50 kr., to ni lepo.

Glasovi nasprotnikov.

O naših shodih v Melvičah in Štebnu na Zili

prinašata „Deutsche Allgemeine Zeitung“ in „Freie Stimmen“ lažnjive dopise. Posebno debelo se laže dopisnik Beljaške klepetulje, ko pravi, da so naši govorniki zmirjali Nemce in da je eden rekel: „Nemci nam morejo oči izpraskati.“ O Nemcih sploh ni bil govor, ampak le o liberalcih in njih napačnih in škodljivih naukih; liberalci se pa nahajajo med vsemi národi, ne samo med Nemci; ako torej kdo o liberalcih govori, iz tega še ne sledi, da govori o Nemcih. Liberalna stranka v Avstriji ima svoje privržence tudi med primorskimi Lahi in med Madjari; njih glavna opora so pa Judi. Dopisniku se pač vidi, da je hotel Nemce nadražiti zoper nas, zato je pa vse, kar se je o liberalcih govorilo, obrnil na Nemce; to taktiko že poznamo; poštena pa ni! Nihče na dalje ni slišal kakó besedo o „izpraskanju očij“, kaj bi tudi mogla pomeniti? Tudi dopis v „Freie Stimmen“ o shodu v Melvičah ima mnoge neresnične in zvito presukane trditve. Nam se v resnici ne ljubi, odgovarjati na vsako laž, ki se o nas zleže v katerem teh surovih listov, katerih glavni namen je ščuvanje ali hujskarija, ktero tako radi nam podtikajo. V zadoščenju nam služi, da smo v obeh občinah zmagali, torej „blamaža“, o kterej „Fr. Stimmen“ govori, ni pri nas, ampak kje drugje!

Politični pregled.

V Solnogradu (pravilneje „Saličnem gradu“ od reke Salice = Salcah) je zborovala Leonova družba, zveza učenih krščanskih móž. K temu shodu je prišel tudi cesarski namestnik grof Thunter rekel, da nam pretijo socialne nevarnosti in prekucije ter da se bodo le tiste države ubranile pred to povodnijo, ki bodo slonele na trdni krščanski podlagi. Te besede visokega uradnika so liberalce in njih liste hudo zbudile; vendar jih ovreči ne morejo. — Ista Leonova družba je na Dunaju priredila „socialni kurz“, to je, nekako šolo za odraščene in študirane gospóde. Prišlo je kakih 350 gospodov, največ duhovnikov, iz vseh avstrijskih dežel, ki so tri dni poslušali izvrstne govore učenih móž o socialnem vprašanju. Govorniki so razlagali, kako se mora človeška družba na krščanski podlagi in po stanovih urediti in kakošne postave se morajo narediti, da bo skrbjeno za vse stanove in da bo ljudstvo zopet bolj srečno. Začetnik in glavni vodja tega gibanja so sami sv. Oče papež Leon XIII., ki so spisali prelepo okrožnico o delavskem vprašanju ter so razložili, kako je treba delavnim ljudem pomagati do boljšega življenja, ob enem pa delavce opominjali, naj ne ve-

rujejo brezverskim prekucuhom in njih naukom. Za obširno poročilo o tem zanimivem shodu naš list nima dovolj prostora; sicer pa se nam bo večkrat ponudila prilika, spregovoriti zdaj o tej, zdaj o drugi točki socialnega vprašanja, tako da bomo polagoma naše bralce seznanili s celim socialnim vprašanjem in programom krščansko-socialne stranke. — Češki katoliški shod v Brnu se je izrekel za versko in narodno šolo, za ustanovo več čeških srednjih šol in češkega vseučilišča na Moravskem in sicer vse na verski podlagi, nadalje za osem-urni delavnik pri rudarjih in v kemičnih tovarnah in za 10 urni delavnik pri drugih obrtjih, izrekel se je zoper zlato in za srebrno in papirnato denarno veljavo, za podporo krščanskih časnikov in slednjič za delavske zbornice, za ktere bi imeli vsi delavci volilno pravico. — V Tešinu v avstrijski Šleziji bodo poljski rodoljubi na svoje stroške ustanovili latinske šole s poljskim učnim jezikom. Nabranih imajo v ta namen že 60.000 gld. — Da dobimo Slovenci latinske šole v Kranju, je zdaj že gotovo, ker to poroča uradna „Laibacher Zeitung“. Letos se odpreta prva dva razreda. Za ravnatelja je imenovan profesor Josip Hubad. — Kaj bo s paralelkami v Celju? — Na Češkem narašča med mladino neka radikalna stranka, ktereje so Mladočehi še mnogo prekrotki. Nasprotno se pa hoče zmernejši del Mladočehov odcepiti od radikalcev in pridružiti Staročehom. Ljudstvo ne vé več, kam bi se nagnilo, to pa vsi čutijo, da tako, kakor zdaj, ne sme dalje ostati. — Čuje se, da bodo sv. Oče papež jeseni izdali okrožnico za razoroževanje, to je, naj bi vsi kralji in cesarji vojake na dom poslali in v miru med seboj živeli, ker je za narode prehudo breme, toliko vojakov rediti in z orožjem preskrbovati. — Anarhist Kazerijo, morilec Karnotov, je bil 16. t. m. usmrten. — V Marsiliji na Francoskem so prijeli nekega nevarnega anarhista. Na Laškem pa so pred kratkim zaprli okoli 50 anarhistov. Zedinjene države v Ameriki so anarhistom prepovedale uhod vdeželo. — V Siciliji je obsedno stanje spet odpravljeno. — O vojski med Japonci in Kitajci dohajajo le pičila poročila. Pri Asanu so bojda Japonci premagali Kitajce, kateri so zbežali, zapustivši 500 mrtvih. Tudi v več manjših bitkah so bili Japonci zmagovalci. Ker pa Kitajski cesar na severu močno vojsko zbira, poslali so tudi Japonci 20.000 novih vojakov na Korejo. Ruski car je poslal osem vojnih ladij v Kitajsko morje in ukazal je tudi poveljniku izhodne Sibirijske, naj se pripravi na vojsko. Francoske vojske ladje imajo povelje, pomagati ruskim, če bo treba.

Gospodarske stvari.

Slovenske posojilnice na Koroškem leta 1893.

(Za „Mir“ sestavil Rastislav.)
(Konec.)

III. Hranilne vloge.

Slovensko ljudstvo zaupa našim posojilnicam in jim rado izroča, kar si je prihranilo. To nam kaže vedno rastoče število hranilnih vlog, kakor kaže sledeči pregled:

Števílo	K r a j	%	Leta 1892				+ več, — manj
			Leta 1891	se je vložilo	vzdignilo	ostalo koncem leta	
			gld.	gld.	gld.	gld.	
1	Bekštanj . . .	4 1/4	50411	17864	15360	54781	+ 4370
2	Celovec . . .	4 1/2	51219	19430	10129	62669	+ 11450
3	Črna . . .	4 1/2	16307	14964	4380	27186	+ 10879
4	Djekše . . .	5	50474	19497	13453	58016	+ 7542
5	Glinje . . .	4 1/2	55685	23435	10512	70822	+ 15137
6	Prevalje . . .	4 1/2	16580	25684	6128	37200	+ 20603
7	Sinča ves . . .	4	48918	20244	11840	59121	+ 10203
8	Sl. Plajberg . . .	4	3749	322	1393	2820	— 929
9	Sp. Dravberg . . .	4 1/2	51334	17792	11819	59254	+ 7920
10	Šuha . . .	4 1/2	7254	12408	6426	13604	+ 6350
11	Št. Jakob . . .	4	89359	18157	18516	90129	+ 770
12	Št. Janž . . .	4 1/2	14746	1518	2150	29039	+ 14323
13	Št. Lenart . . .	4	—	13202	1850	11737	+ 11737
14	Šmihel . . .	4	58311	35938	21570	74900	+ 16582
15	Tinje . . .	4 1/2	6654	4857	2596	9248	+ 2594
16	Velikovec . . .	5	39311	30637	27430	43915	+ 4604
17	Zilj. Bistrica . . .	4	6587	7873	1550	12184	+ 6597
Vkup . . .			566766	298062	167102	717655	+ 152607

8 posojilnic je dajalo hranilnim vlogam po 4 1/2 %, 2 po 5 %, 1 po 4 1/4 % in 6 po 4 %. — Obresti za hranilne vloge se je izplačalo vkup 11004 gld., kapitaliziralo 200 gld.

Samo pri Plajberški posojilnici se je število hranilnih vlog znižalo, pri vseh drugih je več ali manj izdatno napredovalo; najlepše v Prevaljah (20.620 gld.), Št. Janžu (14.323 gld.), Celovcu (11.450 gld.), Št. Lenartu (11.737 gld.), Črni (10.879 gld.) itd. Vkup se je vložilo 298.062 gld.; vzdignilo 167.102 gld.; ostalo koncem leta 717.655 gld. več, kakor l. 1892.

Leta 1885. je bilo hranilnih vlog 84.763 gld.; 1889. l. 177.703 gld.; 1890. l. 253.879 gld.; 1892.

leta 566.766 gld. Te številke kažejo, kako lepo napredujejo naši domači denarni zavodi.

IV. Posojila.

Števílo	K r a j	%	Leta 1893				+ več, — manj
			Leta 1892	se je posod.	se je vrnilo	ostalo	
			gld.	gld.	gld.	gld.	
1	Bekštanj . . .	5 1/2	58230	56179	51797	62612	+ 4382
2	Celovec . . .	5	49638	19531	5321	63847	+ 14209
3	Črna . . .	5 1/2	16825	17391	2056	26830	+ 10005
4	Djekše . . .	6	51247	12391	4440	58836	+ 7589
5	Glinje . . .	5 1/2	47082	14843	2817	59110	+ 12025
6	Prevalje . . .	5 1/2	14050	26880	2645	38284	+ 24234
7	Sinča ves . . .	5	52351	15646	4596	63442	+ 11091
8	Sl. Plajberg . . .	5 1/2	3185	40	1520	1705	— 1480
9	Sp. Dravberg . . .	5 1/2	53842	13842	6966	60410	+ 6876
10	Šuha . . .	5 1/2	6240	8260	1970	12530	+ 6290
11	Št. Jakob . . .	6,8	190630	133839	127375	198094	+ 7464
12	Št. Janž . . .	5	11145	17277	2896	25526	+ 14381
13	Št. Lenart . . .	6	—	10855	2605	8250	+ 8250
14	Šmihel . . .	5	61180	24110	6974	78390	+ 17220
15	Tinje . . .	6 1/2	6797	3680	841	9636	+ 2839
16	Velikovec . . .	6	46335	72782	68885	50232	+ 3897
17	Zilj. Bistrica . . .	5 1/2	4180	7843	3360	8601	+ 4421
Vkup . . .			672652	451026	297064	826335	+ 153633

Posojevanje je, kakor kaže že ime, prva in glavna naloga naših slovenskih posojilnic. Kako so jo izvrševale v minulemu letu, kaže nam tú navedeni pregled.

Imele so naše posojilnice koncem leta 1893. izposojenih vkup 826.335 gld., t. j. 153.683 gld. več, kakor predlanskim.

Števílo	K r a j	Gotovina	Naloženi	Upravni	Čisti	Zadružni
		koncem leta	denarji	stroški	dobiček	zakladni
		gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
1	Bekštanj . . .	975	100	223	874	2126
2	Celovec . . .	223	4450	181	226	1864
3	Črna . . .	1573	—	56	173	549
4	Djekše . . .	30	—	322	345	951
5	Glinje . . .	2875	10583	370	288	1146
6	Prevalje . . .	1096	32	281	351	729
7	Sinča ves . . .	668	—	146	592	1052
8	Slov. Plajberg . . .	565	1063	3	64	328
9	Sp. Dravberg . . .	279	3000	369	686	2962
10	Šuha . . .	476	1000	98	48	163
11	Št. Jakob . . .	580	799	1725	154	10001
12	Št. Janž . . .	1062	3256	38	50	386
13	Št. Lenart . . .	426	3525	104	—	88
14	Šmihel . . .	15	1678	282	268	2139
15	Tinje . . .	254	—	40	72	50
16	Velikovec . . .	1944	100	485	628	6689
17	Zilj. Bistrica . . .	923	4000	78	5	67
Vkup . . .		13964	33596	4801	4824	26290

1. Gotovina in naloženi denarji. „Ta števila kažejo, da so naše posojilnice res blagajnice, da imajo res gotov denar, in kar je še več vredno, da imajo kapital. Preostaja jim namreč denarja, in zato ga nalagajo v drugih kasah, kjer jim ne leži mrtev, marveč je plodonosno naložen. (Letopis.)

2. Upravni stroški. Številke navedene pod tem naslovom kažejo, „koliko stane uprava slovenskih posojilnic, koliko dobé odborniki za svoje delo, koliko se plača uradnikom, za stanovanje, kurjavo, svečavo, postrežbo, koliko stanejo tiskovine, poštnina itd.“ Te številke so primeroma prav nizke, ker požrtvovalni naši gg. rodoljubi večinoma čisto zastoj in brezplačno opravljajo posle pri posojilnicah. Leta 1889. je bilo teh stroškov 1728 gld.; 1890. l. 2805 gld.; 1891. l. 3866 gld.; 1892. l. 4574 gld.; 1893. l. 4801 gld.

3. Čisti dobiček. Tudi čisti dobiček od leta do leta narašča. Bilo ga je: 1885. l. 1689 gld., 1889. l. 1266 gld.; 1890. l. 1325 gld.; 1891. l. 2633 gld.; 1892. l. 4376 gld.; 1893. l. 4924 gld.

4. Zadružne založne. Le-ti so stalno in pravo premoženje posojilnic. Imele so jih: 1885. l. 6939 gld.; 1889. l. 9562 gld.; 1890. l. 12.162 gld.; 1891. l. 15.560 gld.; 1892. l. 21.274 gld.; 1893. l. 26.290 gld. Torej od leta do leta se imetje zadružnih založen stalno pomnožuje!

Med letom se je izposodilo 451.026 gld., vrnilo 297.064 gld.

Leta 1885. je bilo izposojenih 145.544 gld., 1889. l. 250.720 gld. — Visoke obresti po 6 % jemljejo 3 posojilnice, druge imajo nižje po 5 1/2 in 5 %, nekatere tudi dvojne, kakor je razvideti iz pregleda. Vkup se je plačalo lani obresti 39.332 gld., zaostalo je obresti 5027 gld.

Ker se našim posojilnicam od nasprotne strani rado očita, da dajejo samo priliko lahkomišljenemu izposojevanju, postavimo semkaj, kar piše o tem gosp. Ivan Lapajne v že omenjenem Letopisu (str. 17.): „To je že dokaj veliko število (= posojil), čeravno je nasproti hipotetnim (!) dolgovom pri hranilnicah to kaj neznatna svóta. In vendar nam utegne kdo očitati, da hočemo pohvaliti zavode, ki dajejo lepo priliko, da se ljudje vedno bolj in bolj v dolgove pogrezajo. Ni tako neutemeljeno to očitjanje. Dolgove delati, zlasti lahkomišljene dolgove delati — tega ne sme noben človek, še manj pa na podlagi dobrih postav osnovani zavod pospeše-

vati. Ker se pa zadolževanje nikakor ne dá zaprečiti, zato naj bode naloga vseh denarnih zavodov v tem, da posojujejo kolikor mogoče na nizke obresti in da se trudijo, obrestno stopinjo posojil znižati vedno bolj in bolj.“

* * *

Lep korak naprej so storile lani naše slovenske posojilnice na Koroškem — to nam spričujejo vse navedene številke! Da napredujejo tudi v bodoče in da prav čvrsto delujejo za prosep in korist koroških Slovencev, to bodi trud in skrb blagih slovenskih rodoljubov. Le v gmotnem denarnem oziru neodvisno ljudstvo more se upreti političnemu nasprotniku, gorjé mu pa, ako ga le-ta spravi v svojo odvisnost, ker on bo to znal predobro izkoristi tudi v politične namene!

Svoji k svojim!

Novičar.

Na Koroškem. Med nemškimi kmeti na Koroškem je bilo te dni viharno volilno gibanje. Mnoge občine, ki so bile prej liberalne, prestopile so zdaj h krščansko-konservativni stranki. Začetek je dober. Na gornjem Koroškem bo najbrž zmagala nemško-katoliška stranka s slovensko pomočjo. Liberalci so pa čisto pogoreli, v nobenem obeh okrajev si niso upali postaviti kandidata. Veseli nas, da so se naše slovenske občine Brdo, Šteben in Dravograd tako dobro držale. — Na Vrbskem jezeru se pripravljajo zopet velike premembe. Govori se, da bi imel knez Rosenberg prodati svoja dva gradova Hodiše in Gorico (Loreto). Nadalje se govori o nekem velikem načrtu, ki bi obsegal ves južni breg jezera. Nekteri trdijo, da so videli barona Rotsilda, judovskega kralja, okoli jezera hoditi. Slovenske kmete, ki imajo posestva pri jezeru, opominjamo, da naj jih nikar ne dajo dober kup, ker ta svet kraj jezera se bo vedno dražil. — Kot nov odvetnik (advokat) se je v Celovcu ustanovil dr. R. Plochl. Stanuje v stari hiši Mohorjeve tiskarne. — Pogorel je Hofman v Mohličah. Škode je 7000 gld. — V Celovcu je umrl finančni svetovalec dr. Fr. Adamič. — V Podgorjah so ustanovili požarno brambo. — Na sv. Višarje prihaja mnogo romarjev. Pritožujejo se zoper državno železnico, ki jih včasih spravi v vozove za živino. — V Brdu pri Grabštanju so trije gospodarji pogoreli, in tudi v Tinjah trije. — Toča je pobila okoli mesta Št. Vida. — V Blača h sta voljena oba našinca, v Goričah eden naš, eden nasproten. Vsega bo 12 slovenskih glasov za Janeza Peitlerja v Rennwegu, in le eden za nasprotnike.

Na Kranjskem. Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda je letos zborovala v Novem mestu. Došlo je okoli 300 gostov. Družba šteje 12.000 članov in 129 podružnic. — Dobro pitno vodo hočejo napeljevati iz Gorjancev v Novo mesto. — V Loki že imajo električno luč. — Nove posojilnice mislijo ustanoviti v Litiji in v Idriji. — V Idriji se mestni zbor poganja za ustanovo nižje gimnazije. — Na Pristavi pri Tržiču je včeraj zborovalo Ljubljansko katoliško politično društvo. — V Kamniku je bil shod slovenskih social-demokratov, pa je bil pičlo obiskan. Vč. g. Kalan, mestni kaplan, je socialno-demokratične govornike z mirno besedo zavrnil. — Požarna bramba se je ustanovila v Ilirski Bistrici. — Jeseni enkrat bo v Novem mestu razstava prešičev. — Za kanonika v Novem mestu so imenovani č. g. Matija Jeriha, do zdaj nunski spovednik v Loki. — Rake so spet zaredili v Pleterjah na Dolenjskem. — Pogoreli so Rešek v Težki vodi, Blažič v Trebelnem in Gršil v Mrzlavi vasi. Poslednjemu je zgorel tudi 5leten sinček. — Vodovod bodo napravili pri sv. Križu pod Litijo. — Novo brambovska vojašnica bodo zidali v Ljubljani. — Sv. misijon so imeli v Logatecu. — Telegraf so dobili v Št. Vidu pri Vipavi. — Sokolska slavnost v Postojni je bila prav lepa. Došlo je mnogo hrvaških in 42 čeških gostov; slovenskih sokolcev pa je bilo vse rudeče.

Na Štajerskem. Umrli so č. g. Janez Novak, župnik v Vidmu. — Ljudski shodi bodo: na Murskem polju, pod sv. Gorami, v Slov. Gradcu in Slov. Bistrici. — V Mariboru bodo zidali novo vojašnico. — V Šmihelu pri Šoštanju se je zgodila velika nesreča. Ko so nove zvonove v zvonik vlačili, so nepravilno ravnali, tako da je mali zvon zdrknil in padel na velikega ter ga potrupil in ubil je tudi tesarskega mojstra. — Razpisana je služba občinskega zdravnika v Ljutomeru. Plače je 500 gld. — Na Prihovi so ustanovili bralno društvo „Mir“. — Bralno društvo v Negovi je dovoljeno. — Žensko podružnico sv. Cirila in Metoda snujejo v Škofji vasi. — Umrli so č. g. župnik Repič v Kapeli pri Brežicah.

Na Primorskem. V Katinari je hlapec Boštjančič ustrelil oskrbnika Šviligoja in potem samega sebe. — V Vipavi se je ustanovila vinarska združba. — „Lega nazionale“ bo ustanovila laško

šolo v slovenskem Devinu. — Novo mašo so imeli v Škrbini na Krasu. — Požari so bili v Vrtojbi, na Ustju in Pevmi. — V Podgori so dobili nov križev pot.

Po drugih deželah. Kakor smo poročali, bil je v Carigradu na Turškem hud potres. Naš cesar so ponesrečenim družinam poslali 10.000 frankov podpore. — Shod avstrijskih vinogradnikov bo od 4. do 6. kimovca na Dunaju. — Kolera na Ruskem hudo mori; vsaki dan umrje več tisoč ljudi.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Častna kanonika Celovškega stolnega kapiteljna sta postala vč. g. Martin Šašelj, dekan v Gospi Sveti, in č. g. Karol Oppelt, župnik v Požarnici. Kanonik v Velikovu je postal č. g. Franc Treiber, do zdaj mestni kaplan v Celovcu. Za kaplana v Dravograd pride č. g. Jožef Rozman. Dozdajni kaplan v Dravogradu č. g. Franc Havliček pride za provizorja v Čače. V pokoj je stopil č. g. Martin Štembou, župnik v Čačah.

Zahvala.

Povodom IX. velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu dne 7. vel. srpana t. l. javlja vodstvo svoja hvaležna čutila tem potem vsem, ki so pripomogli na ta ali drug način do tako sijajnega uspeha. Imenoma pa se zahvaljuje I. moški Ljubljanski podružnici za prireditev koncerta na čast skupščinarjem v predvečer 6. vel. srpana v Ljubljani; vsem prebivalcem ob dolenski železnici, ki so 7. t. m. spričali svojo naklonjenost družbi s tako mnogobrojno razobešenimi zastavami širom vse dolenske železniške proge in s streljanjem, osobito g. pl. Truhoviču, ki je deleznikom na čast nakitil in ob povratku razsvetlil svojo graščino; slavnemu bralnemu društvu v Trebnjem, katero je na kolodvoru družbo počastilo z lepim nagovorom po g. notarju Orožnu, novomeški moški podružnici in vsem prijaznem trudu in za prekrasno prireditev vsprejema; zastopniku Novega mesta preblagorodnemu gospodu županu Perku, ter g. prvomestniku podružnice sv. Cirila in Metoda v Novem mestu Iv. Kraju in g. notarju dr. Pozniku za navdušene vsprejemne nagovore na Straži, vsem Novomeščanom za bratski vsprejem na Straškem kolodvoru in v veličastno okrašenem mestu, slavni mestni godbi za lepo vstrajno igranje, č. konventu oo. frančiškanov za Božjo službo v njihovi prijazni cerkvi, slavnemu „Dolenskemu pevskemu društvu“ za veličastno cerkveno in koncertno petje; gospej Gutnikovi in gospici Kadivčevi ter čast. Litijskim Slovenkam za skupilo kokard v materialni pridružbi, vsem določilateljem laskavih nam telegramov; vsem čast. zborovalkam in zborovalcem, vsem čast. delegatom naših posamičnih podružnic, sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob prijetnem bivanju med prijaznimi Novomeščani.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu naznanja s tem svojim udom, da je najelo novo pisarno v stari hiši tiskarne družbe sv. Mohorja na Benediktinskem trgu št. 4, kamor se preseli in prične uradovati z dnem 23. vel. srpana t. l. *Ravnateljstvo.*

Loterijske srečke od 4. vel. srpana.

Gradec 66 34 4 8 39
Dunaj 82 62 54 10 15

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	—	5	—
rž	3	—	3	80
ječmen	3	—	3	70
oves	2	20	2	80
hajda	3	70	4	60
turšica (sirk)	3	70	4	65
pšeno	6	—	7	20
fižol	6	20	7	75
repica (krompir)	—	70	1	10
deteljno seme	—	—	—	—
grah	4	—	5	—

Sladko seno je po 1 gld. 60 kr. do 2 gld. — kr. kisló 1 gld. 20 kr. do 1 gold. 60 kr., slama po 1 gold. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 64 do 72 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane volé plačujejo mesarji po 35 do 38 gld. stari cent.

Hnevotinski kvargeljni.

F. A. Knill v Hnevotinu pri Olomucu na Moravskem prodaja: **Hnevotinske kvargeljne kopo** (60 komadov) št. IV. za 58 kr.
" " " " V. za 72 kr.
" " " " V. večje za 78 kr.

s poštanim povzetjem od železniške postaje Olomuc (Olmutz). — Blizo 5 kil težka skrinjica s kvargeljni se pošlje franko na vsako poštano postajo v Avstro-Ogerski, ako se naprej plača znesek 1 gld. 90 kr.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemenih zavitek itd. po najnižjih cenah.

Služba organista in cerkovnika v Borovljah

se koj oddá. Dohodki so dobri. Žganjar se ne sprejme. Prošnjiki naj pošljejo svoje prošnje župniškemu uradu v Borovljah.

Pijte kavo

Oelzovo

vedno mešano z kavo

Zakaj? Zato, ker daje kavi prijeten duh in lepo rumenkasto barvo. Ker je Oelzova kava izdelana iz najboljših, čiste tvarine in je zelo tečna. Za zdrave in bolne je to okusna in krepka jed. Pri nakupu pazite na ime **Oelz** in na **varstveno marko**.

Dobi se v **vseh** boljših prodajalnicah za tržaško blago.

Na prodaj je posestvo

v občini Svetnaves, dobro obdelano, ki obsega 22 oralov svetá in hišni mlin ter je v posesti stare pravice za kuhanje in prodajanje žganja. Cena 2400 gld. Več se izve pri Rovinjaku št. 9. Podvrancem, pošta Podgoro (Unterbergen na Koroškem).

Malo posestvo,

(hiša z gostilnico, vrt, gozd, travniki, njive) je na prodaj v Predlah pod Žrelcem (Ebenthal). Več pové Jurij Kovač pri Počepu v Posavi (Possau) pri Gospi Sveti (Maria Saal).

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v želodu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se samo pri **Benediktu Hertl**-nu, graščaku na **Golču** pri Konjicah na Stajerskem.

Dunajska zavarovalna družba

se priporoča slavnemu občinstvu. Ona ima že čez sedem milijonov denarne zaloge. Okrajni zastopnik za Grebinj in okolico je:

Filip Lipuš p. d. Magnet.

Službo

za občinskega tajnika ali pa grajščinskega oskrbnika išče neki 33letni, oženjeni mož z otroci, ki se nabaja ta čas v zelo žalostnih razmerah. Obe vrsti imenovanih služeb je že opravljal v splošno zadovoljnost. Blagovoljne ponudbe sprejema: Janez Žnidar v Zgornjem Tuhinju pri Kamniku (Stein in Krain).

PH. MAYFARTH in dr.

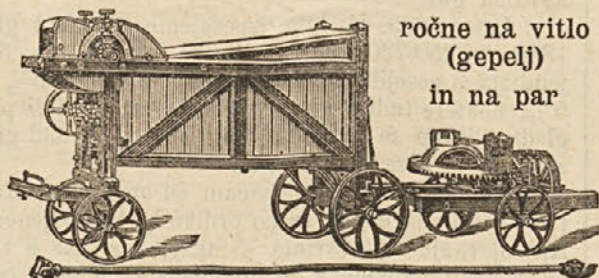
C. kr. izključlj. privilegirana

tovarna za kmetijske stroje, livarna železa in fužina na par na **DUNAJU, II. Taborstrasse št. 76.**

Ustanovljena 1872. Odlikovana s 370 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami na vseh večih razstavah. 600 delavcev.

Izdeljujejo se trdno in dobro:

Mlatilnice

ročne na vitlo (gepelj) in na par

Vitala (gepeljni)

za 1 do 6 glav uprežne živine.

Najnovejše žitne čistilnice, trijerji, stroji za robkanje koroze, stiskalnice za seno in slamo na ročno gonbo, stoječe in na uprego.

Ceniki (katalogi) in priznalna pisma se dobijo zastoj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antibiotinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — Mnogo zahvalnih pisem lahko vsakemu pokažemo in zastoj pošljemo v pregled. — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezní 4 gld. 40 kr. Poštino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

Steklenice za pivo (ol)

s patentiranim zaklepom se prodajajo literske po 11 kr., pollitrške po 9 kr., kdor jih vzame vsaj 50 komadov.

Jurij Treffer,

steklar na velikem trgu v Celovcu.

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa za živino,

Rabi se skoro 40 let najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr. 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljši mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolén, otrpnenju v boku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v

lekarna Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek **kot zaupni mož** in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 Graz, post. rest.“